

hænstille til den højtærede Minister snarest at afgøre dette Spørgsmaal paa Foranledning af den Dom, der er faldet.

P. Munch: Den højtærede Forsvarsminister sagde til mig, at naar man skulde udregne Militærudgifterne, maatte man ogsaa medtage en Del af de overordentlige Udgifter. Jeg skal ikke komme ind paa, hvilke overordentlige Udgifter den højtærede Minister har medregnet, men jeg tror, Ministeren maa være paa det rene med, at naar man sammenligner de ordentlige Udgifter paa Finansloven med Statsregnskabet, er den Del af Statsregnskabet, man maa sammenligne med, de ordentlige Udgifter paa Statsregnskabet, og Kendsgerningen er da den, at Udgifterne efter Regnskabet ligger omtrent 6 Mill. Kr. lavere end efter det opskruede og urigtige Overslag, man lod vedtage som Finanslov her, for at kunne benytte det i senere politiske Sammenligninger.

Den højtærede Minister spurgte, om jeg havde noget imod, at de lærte Samfundskundskab og Sundhedslære ved Landstormen. Nej, det har jeg ganske sikkert ikke noget imod, jeg kan endda være vel tilfreds med, at de, naar de er derinde, faar nogle Foredrag og andet tilsvarende, men hvad jeg har advaret imod, er at tage denne Undervisning højtideligt, saaledes som den højtærede Minister gør, thi en Undervisning spændende over den lange Række af Fag, her nævnes, og omfattende to Timer om Dagen i to Maanedre i en Sommer, hvor de er indkaldt, er en Undervisning, jeg ikke tror, noget Menneske, der overhovedet har Forestilling skabt om, hvad Undervisning betyder, er i Stand til at tage alvorligt som Undervisning betragtet, og det undrer mig meget, at den højtærede Minister er i Stand til at sammenligne denne Undervisning med den, der gives gennem de sædvanlige Højskolars meget længere og stærkt samlede Undervisning.

Den højtærede Minister fremkom med nogle Bemærkninger om det nye Militærraad, der er oprettet. Han sagde, man skulde helst kalde det et Fredsraad. Jeg er ikke tilbøjelig til, at gøre det, thi jeg har det Indtryk, at naar man sætter 6 Generaler og Admiraler sammen, bliver der meget sjældent et fredeligt virkende Raad ud af det, men i hvert Tilfælde fremgaar det af den højtærede Ministers Oplysninger, at der ingen Brug var for Oprettelsen af et saadant Raad. I de Tilfælde, hvor den Art Forhandlinger var paakrævet, som Ministeren tænker sig

Raadet skal føre, kunde det gøres uden Oprettelse af et saadant. Ministeren nævnte, at det, han nærmest kunde sammenligne det med, var de Møder, der var holdt under de foregaaende Ministerier. Men den Gang kunde det fortræffeligt gøres, uden at der skabtes et nyt fast Led i den danske Militærorganisation, fordi det den Gang var en simpel og ligefrem Samtale mellem den paagældende Minister og de paagældende Embedsmænd, undertiden med Inddragning af andre Personer. Ministeren gav ikke nogen meget oplysende Forklaring om, hvad militær-politisk er. Saa vidt jeg forstod, tænkte han sig ved dette Ord de Forhandlinger, der staar i Forbindelse med Folkenes Forbund; men de Oplysninger og de Svar, der skal gives fra den danske Regering overfor den ene eller den anden Henvendelse paa dette Omraade, maa falde i to Grupper. *Den ene* omfatter de ligefremme Oplysninger om danske Militærudgifter og danske militære Foranstaltninger af forskellig Art — dem kan de militære Myndigheder give, i de fleste Tilfælde tror jeg for Resten, at Finansministeriet kan give dem akkurat lige saa godt, men de giver ikke Anledning til nogen som helst Art af militær-politisk Forhandling. *Den anden* angaar Tagen-Stilling til saadanne Tanker og Planer som Garantitraktater, og for disses Vedkommende vil jeg for min Del anse det for meget uheldigt, om man skulde gaa over til at have et fast, af militære og civile bestaaende Raad til at tage Stilling dertil. Efter min Opfattelse vilde det være meget nyttigere, om denne Tagen-Stilling sker paa Grundlag af Udenrigsministeriets Anskuelser end paa Grundlag af de militære Anskuelser, der paa den Vis i særlig Grad kommer i Forgrunden.

Den højtærede Minister sagde dernæst, at de Beslutninger, der blev taget af dette Timandsraad, kom jo kun videre, hvis Forsvarsministeren vilde føre dem videre. Ja, jeg forstaaer slet ikke, hvad Meningen er med dette. Thi Forsvarsministeren er Medlem af Timandsraadet, og hvis der tages en Beslutning af dette Raad, maa det vel sige, at han er med til at tage denne Beslutning og følgelig vil føre den videre. Men hele Forsvarsministerens Omtale af dette Spørgsmaal gik jo ud paa at gøre det saa betydningsløst som muligt. Jeg tror da, man deraf maa kunne drage den Slutning, at i hvert Fald Ordet „Beslutning“ i den kongelige Anordning er et fuldkommen urigtigt Udtryk, thi hvis der skulde være Tale om Beslutning, maatte